



# **PENSUM**

## **BARNEHAGELÆRERUTDANNING**

**med vekt på musikk, drama, kunst og  
håndverk (BLUKF)**

**1. STUDIEÅR**

**2016-2017**

## Felles pensum for alle studieår:

FNs barnekonvensjon om barns rettigheter (2003). Lastes ned fra

<http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-barnets-rettigheter-Barnekonvensjonen>

Lov om barnehager (barnehageloven). Lov av 17. juni 2005, nr. 64. (2011). Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.lovdatab.no>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/>

Veileder for barnehager med samiske barn. Sametinget. Lastes ned fra

<https://www.sametinget.no/Opplaering/Barnehager>

Juuso, R. & Bjørn, I. M. E. (2006). Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra:

[https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300464-temahefte\\_om\\_samiske\\_barns\\_sprak\\_og\\_kultur.pdf](https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300464-temahefte_om_samiske_barns_sprak_og_kultur.pdf)

## BKBUL1000 Barns utvikling, lek og læring

Askland, L. (2011) Kontakt med barn. Innføring i barnehagelærerens arbeid på grunnlag av observasjoner. Oslo: Gyldendal (kap. 1-3, 6-7; 118 s.)

Askland, L. & Sataøen, S. O. (2013). Utviklingspsykologiske perspektiv på barns oppvekst. (3. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag (Kap. 1-4, 205 s.)

Bakke, K.; Jenssen, C. og Sæbø, A. B. (red.). Kunst, kultur og kreativitet: kunstfaglig arbeid i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 3, 5)

Birkeland, T. og Mjør, I. (2012): Barnelitteratur – sjangrar og teksttyper. Oslo: Cappelen Damm. Kap 1: Barnelitteratur før og no (20 s.)

Dysthe, O.; Hertzberg, F. & Hoel, T. (2010). Skrive for å lære. Skrivning i høyere utdanning. (2. utg.) Oslo: Abstrakt forlag. (ca. 200 s.)

Fennefoss A. T. & Jansen K.E.(2008) Småbarnspedagogikk og praksisfortellinger. Pedagogisk dokumentasjon gjennom tolkning og analyse. Bergen: Fagbokforlaget (100 s.)

Frønes, I. (2011). Moderne barndom. (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk (s. 53-102, 49 s.)

Gunnestad, A. (2014). Didaktikk for barnehagelærere. En innføring (5. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. Kap.1-4 (117 s.)

Guss, F. (2015) Barnekulturens iscenesettelser 1 – Lekens dynamiske verden. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (184 s.)

Haabesland, A. Å. & Vavik, R. (2000) Kunst og håndverk – hva og hvorfor. Bergen: Fagbokforlaget (s. 128-148, og s. 186-200)

Hammer, A. & Strømsøe, G. (red.) (2015). Drama og skapende prosesser i barnehagen (kap. 1, 2 og 6, 83 s)

Haugen, S.; Løkken, G. & Røthle, M. (red.) (2013). Småbarnspedagogikk – fenomenologiske og estetiske tilnærminger. (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 2 av Løkken: Toddleren som kroppssubjekt (15 s.) og kap. 4 av Abrahamsen: En god start i barnehagen – toleranse for avskjed i tårer og tid til det nødvendige (16 s., 31 s. totalt)

Høigård, A. (2013). Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig. Oslo: Universitetsforlaget. (3. utg) Kap. 1 og 2 (115 s.)

Krogstad, A. (2013). De yngste barnas språk. I Haugen, S.; Løkken, G. & Røthle, M. (red.). Småbarnspedagogikk -fenomenologiske og estetiske tilnærminger. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Melby-Lervåg, M. & Lervåg, A. (2014). Språklig utvikling hos barn fra null til fem år. I Glaser, V.; Størksen, I; & Drugli, M. B. (red.). Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis. Bergen: Fagbokforlaget, s. 167-188

Nordland, E. (2004). Gruppen som redskap for læring. Oslo: Gyldendal (kap. 2, 4-6; 57 s.)

Sandvik, N. (2006) Temahefte om de minste barna i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet

Skarpsno, H. E. (2013). Barn og seksualitet. Utfordringer i barnehagen (65 s.)

Sæther, M. & Aalberg, E. (2012). Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter. (2.utg) Oslo: Universitetsforlaget (kap. 5 og 7)

Waterhouse, A. H. (2013). I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet. Bergen: Fagbokforlaget, kap. 1. (s. 12-30)

Öhman, M. (2012) Det viktigste er å få leke. Oslo: Pedagogisk forum (kap 4-14, 143 s.)

#### **Digitalt kompendium:**

Blom, K. (2008). Norsk barndom gjennom 150 år. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 1, s. 19-46; 27 s.)

Gjems, L. (2011). «Hverdagssamtalene – barnehagenes glemte læringsarena?». I Gjems, L. og Løkken, G. (red.). Barns læring om språk og gjennom språk. Samtaler i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. 43-67

Kloep, M. & Hendry, L. B. (2003) Utviklingspsykologi i praksis, Oslo: Abstrakt forlag, (Kap. 2-3, s. 27-85; 58 s.)

Korsvold, T. (2013). Fra familiemedlem til rettssubjekt. Fremveksten av en moderne barnehagebarndom. I A. Greve; S. Mørreaunet & N. Winger (red.). Ytringer om likeverd, demokrati og relasjonsbygging i barnehagen (Kap. 5, s. 61-74; 11 s.)

Melby-Lervåg, M. og Lervåg, A. (2014). Språklig utvikling hos barn fra null til fem år. I Glaser, V.; Størksen, I. og Drugli, M. B. (red.). Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis. Bergen: Fagbokforlaget, s. 167-188

Olofsson, B. K. (1993). Hva er lek? I Lekens verden. Oslo: Pedagogisk forum (s. 11-29, 18 s.)

Øksnes, M. & Brønstad, E. S. (2011). «Vi snik oss til å leik!» Om å anerkjenne barndommen og lekens egenverdi. I V. Glaser; K. H. Moen; S. Mørreaunet & F. Sjøbstad (red.) Barnehagens grunnsteiner. Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 18, s. 230-242)

### **Fra internett:**

Bae, B. "Å se barnet som subjekt", lastes ned fra KD's nettsider.

<https://www.regjeringen.no/nb/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/a-se-barn-som-subjekt---noen-konsekvenser/id440489/>

### **Digitalt kompendium:**

Knudsen, J. S. Musikk med små barn i et flerkulturelt perspektiv. I Ann Merete Otterstad (red.) (2008). Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold. Oslo: Universitetsforlaget. s. 252-263

Ruud, E. (1997): Musikk og identitet. Oslo: Universitetsforlaget s. 145-174

Schultz J.-H. & Raundalen, M. Barn i vanskelige livssituasjoner – pedagogisk krisehåndtering i barnehagen i Thoresen, I.T., og Winje, G. (2013) Religioner, mangfold og etikk i barnehagen Oslo: Cappelen Damm Akademiske

Torgersen, J. K. (2012). Vår digitale musikkverden. I H. Jæger & J. K. Torgersen (red.). Medialisert barndom – digital kultur i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. s. 30-48

## **BKKKK1010 Kunst, kultur og kreativitet 1**

Aspeli, W. (1996). *Fortell! Fortelling som drivkraft i lek og samspill*. Oslo: Pedagogisk forum (120 s.)  
<http://ask.bibsys.no/ask/action/show?pid=091989108&kid=biblio>

Bakke, K.; Jenssen, J. & Sæbø, A. B. (red.). (2011). *Kunst, kultur og kreativitet. Kunstfaglig arbeid i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 1, 2, 4)

Birkeland, T. & Mjør, I. (2012): *Barnelitteratur – sjangrar og teksttypar*. Oslo: Cappelen Damm. (Kap. 2-6, 9, 10)

Bjørkvold, J.-R. (2007). *Det musiske mennesket*. Oslo: Freidig forlag.

Danbolt, G. (2002). *Blikk for bilder. Omtolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag (s. 9-53)

Djupdal, K. (2001). *Musikkteori*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag (s. 1-129)

Gladsø, S.; Gjervan, E. K.; Hovik, L. & Skagen, A. (2005) *Dramaturgi Forestillinger om teater*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1-10

Engelstad, A. (2000) *Interart*. Bergen: Fagbokforlaget

Haabesland, A. Å. & Vavik, R. (2000) *Kunst og håndverk – hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget: (s. 206-232, og s. 237-249)

Hammer, A. & Strømsøe, G. (red.) (2015) *Drama og Skapende prosesser i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 3-5 og 7-9)

Hanken, I. M. & Johansen, G. (1998) *Musikkundervisningens didaktikk* (s.1-32)

Hernes, L.; Horn G. & Reistad, H. (1993) *Teater for barn* Oslo: Tell forlag (150 s.)

Holen, A. & Norberg, H. (2001). *Den store barnesangboka*. Oslo: Aschehoug - Boka er pensum alle tre studieår.

Letnes, M. & Jæger, H. (2008): Bilde + tekst = språklig vekst. I Kibsgard, S. (red.): GLSM i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget - Boken benyttes også som pensum i 2 studieår

Maagerø, E. og Olsrød, L. (2008): *Taskekrabber og andre krabber. Om å lage bok i barnehagen. Kommunikasjon, språk og makt*. I Mosvold, T. & Pettersvold, M. (red.): *En verden av muligheter i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Ramsfjell, A. (2013): *Hva er barnlitteratur? Er dette en bok for barn?* Refleksjoner fra et formidlingsopplegg. I Prismet nr. 2/2013 (9 s.)

Samuelsen, M. A. (2013). *Formidling av KUNST til barn og unge* (2.utg). Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 7. – Boken benyttes også i 3. studieår

Sæther, M. & Aalberg, E. (2012). *Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter*. (2.utg.) Oslo: Universitetsforlaget (s. 9-118 og s. 119-137)

Thormodsrud, E. (2013). *Ukulele Junior*. Oslo: Musikk-Husets Forlag A/S

Waterhouse, A. H. (2013). *I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet*. Bergen: Fagbokforlaget, kap. 4, 6 og 7 (56 s.)

#### **Digitalt kompendium:**

Fredriksen, C.B. (2013). *Begripe med kroppen. Barns erfaringer som grunnlag for all læring*. Oslo: Universitetsforlaget (kap.2, s. 35-61)

#### **I tillegg:**

- Teater i perspektiv Gyldendals nettsted:  
<http://mml.gyldendal.no/flytweb/default.ashx?folder=418>
- Fortellinger utdelt i undervisningen.
- Fem obligatoriske barnebøker som bestemmes i samråd med faglærere:
  - Småbarnbok/utvidet pekebok
  - Bildebok for større barn
  - Et utvalg eventyr
  - Et utvalg lyrikk
  - En selvvalgt bok

### **BKNHB1030 Natur, helse og bevegelse**

Bae, B.; Eide, B.J.; Winger, N. & Kristoffersen, A. E. (2006). Temahefte om barns medvirkning. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra  
<http://www.udir.no/Barnehage/Stotteressurser/Temahefte-om-barns-medvirkning>

Bakke, Hjørdis H. K., 2013. Natur 1 – Barn opplever naturen. Cappelen Damm Akademisk.

Bakke, Hjørdis H. K. 2013. Natur 2 – Barn utforsker naturfenomen. Cappelen Damm Akademisk.

Greve, A. 2009. Vennskap mellom små barn i barnehagen. Oslo: Pedagogisk forum (s. 85-147, 62 s.)

Kristiansen, T. (2011). Medvirkning – uendelig vanskelig, fantastisk enkelt! I V. Glaser, K. H. Moen, S. Mørreaunet og F. Søbstad, F.(red.) Barnehagens grunnsteiner Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 14, s. 188-198 (10 s.)

Kjær, A. (2016). Prosjektarbeid i barnehagen. Fra Fascinasjon til fordypelse. Latvia: Cappelen Damm AS. (130 s.)

Kunnskapsdepartementet, 2006. Temahefte om natur og miljø

Lundheim, R. (2013). Helse – Forebyggende helsearbeid i barnehagen. Cappelen Damm Akademisk

Sandseter, E. B.; Hagen, T. L & Moser, T. (2010). Kroppslighet i barnehagen - pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse. Oslo: Gyldendal akademiske forlag (440 s.)

Sosial- og helsedirektoratets nettsider om mat og måltider

Sæther, M. & Hagen, T. L. (red.) (2014). Kreativ ute. Bergen: Fagbokforlaget (kap.1, 2 og 4).

Sørenstuen, J. E. (2011). Levende spor. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1, 2, 6, 10, 12, 21 (85 s.)

Waterhouse, A. H. (2013). I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet. Bergen: Fagbokforlaget, kapitel 3 (s. 41-51)

Aaberg, A. & Taguchi, H. L. 2006. Lyttende pedagogikk – etikk og demokrati i pedagogisk arbeid. Oslo: Universeitetsforlaget (del 1, 55 s.) - Resten av boka er pensum i 2. studieår

Utdelt litteratur

**Digitalt kompendium:**

Hernes, L.; Horn, G. & Reistad, H. (1993). Lek, dans og teater. Vollen: Tell (s. 92-109)